Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003434

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-11-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курандо Марія Сергіївна
2. Mariia Kurando

Кваліфікація: 052

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 052

Назва наукової спеціальності: Політологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Політологія

Дата захисту: 20-12-2024

Спеціальність за освітою: Політологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7172

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Англійська

Коди тематичних рубрик: 11.25.31, 11.25.33, 78.25.19

Тема дисертації:

1. «Фізична ядерна безпека в зонах міжнародних конфліктів»
2. Nuclear Security in International Conflict Zones.

Реферат:

1. Марія Курандо. «Фізична ядерна безпека в зонах міжнародних конфліктів». – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 – Політологія. – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова МОН України, Одеса, 2024. Дисертація присвячена дослідженню фізичної ядерної безпеки в зонах міжнародних конфліктів, а саме питанням фізичного захисту ядерних установок під час збройних конфліктів. Останніми роками ця тема набула значного розголосу у зв'язку з окупацією Запорізької атомної електростанції (ЗАЕС) російськими військовими. Дійсно, російське вторгнення в Україну викликало дискусії про недостатність міжнародно-правової бази щодо фізичного захисту ядерних установок під час війни. Незважаючи на існуючі положення міжнародного гуманітарного права (МГП), міжнародне співтовариство не змогло змусити Росію вивести свої війська з ЗАЕС і припинити бойові дії. Війна в Україні та Запорізька криза виявили виклики та недоліки не лише в положеннях МГП, а й у самому режимі фізичної ядерної безпеки. Одна з найбільших проблем, з якою стикається режим, полягає в тому, що він не був розроблений для протидії загрозам з боку державних акторів. Концепт фізичної ядерної безпеки постійно

розвивалася, щоб відповісти на нові загрози. Починаючи з асоціації з фізичною безпекою ядерних матеріалів, його найновіша інтерпретація ґрунтується на запобіганні, виявленні та реагуванні на крадіжку, диверсію, несанкціонований доступ, незаконну передачу чи інші порушення, пов'язані з ядерними матеріалами, іншими радіоактивними речовинами або їх супутніх об'єктів. Пов'язані переважно з діями терористичних груп, процедури фізичної ядерної безпеки були спрямовані на боротьбу із загрозами з боку недержавних суб'єктів. Таким чином, випадок загрози ядерним об'єктам державною армією хоч і розглядався гіпотетично, але не отримав належної уваги. Питання подальшої еволюції концепту залишається відкритим. Захист ядерних об'єктів у воєнний час також виявився нелегким для міжнародної спільноти. Українська АЕС залишається окупованою та перебуває у розпалі бойових дій. Багато експертів пропонували різні підходи до вирішення кризи. Якщо одні виступали за розробку та впровадження нового, більш глибокого режиму фізичного захисту ядерних об'єктів, то інші не збиралися порушувати встановлений порядок. Щодо українського випадку неодноразово наводився досвід Індії та Пакистану, зокрема існуюча між двома країнами Угода про заборону нападів на ядерні установки та об'єкти, підписана в 1988 році. Однак не було жодного пояснення того, як і чи могло це спрацювати в Україні. Крім того, недоліки цієї угоди рідко аналізувалися. Наукову новизну дослідження пояснює необхідність вивчення можливостей практичної реалізації цього двостороннього починання в повоєнному сценарії України. Аналіз ґрунтується на ретельному вивченні суперництва Індії та Пакистану, що пояснює мотивацію такого парадоксу співпраці. Крім того, дослідження пояснює, чому двостороннє співробітництво є кращою альтернативою багатосторонньому, що провалилося. Для вітчизняної політології робота є однією з перших спроб дослідити можливості розв'язання запорізької кризи та започаткувати зміцнення міжнародної практики запобігання та подолання випадків, подібних тому, що відбувається в Україні. У даному дисертаційному дослідженні: Вперше: - переглянуто концептуальний розвиток фізичної ядерної безпеки як практичного інструменту в рамках міжнародного ліберального порядку та інституційного розвитку режиму ДНЯЗ; - застосовано концепт фізичної ядерної безпеки щодо одного з найгостріших викликів Україні та міжнародній безпеці загалом – атак Росії на українські ядерні установки; - критично досліджено ефективність міжнародно-правової бази, включаючи Сім незмінних стовпів і П'ять конкретних принципів фізичного захисту ядерних установок у воєнний час Міжнародного агентства з атомної енергії; - розглянуто застосування міжнародного досвіду кейсів як інструменту підвищення ефективності розв'язання кризових ситуацій та управління фізичною ядерною безпекою; - визначено основні виклики для багатостороннього співробітництва щодо фізичного захисту ядерних установок у воєнний час та наслідки для вирішення кризи фізичної ядерної безпеки України; Удосконалено: - вивчення особливостей державного співробітництва в рамках ліберального міжнародного порядку щодо режиму фізичної ядерної безпеки; - опис викликів багатостороннього співробітництва у відповідності з кризою ліберального міжнародного порядку; - оцінка «необхідних» та «можливих» заходів для покращення фізичної ядерної безпеки; Набуло подальшого розвитку: - на основі вивчення праць сучасних українських та зарубіжних науковців визначення понять «ядерна безпека» та «концепт фізичної ядерної безпеки»; - вплив національних інтересів держав на їх готовність розвивати прозоре співробітництво у сфері фізичної ядерної безпеки на багатосторонньому та двосторонньому рівнях.

2. Mariia Kurando. "Nuclear Security in International Conflict Zones." – Manuscript. The thesis for the Doctor of Philosophy degree on specialty 052 – Political Science. – Odesa I. I. Mechnikov National University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Odesa, 2024. The thesis is devoted to the study of nuclear security in international conflict zones, more specifically, to the question of the protection of nuclear installations during armed conflicts. In recent years, this topic has gained significant attention due to the occupation of the Zaporizhzhia Nuclear Power Plant (ZNPP) by Russian military forces. Indeed, the Russian invasion of Ukraine has sparked debates on the insufficiency of the international legal framework on the protection of nuclear installations during war. Despite the existing provisions of international humanitarian law (IHL), the international community has been unable to compel Russia to withdraw its forces from the ZNPP and end hostilities. The war on Ukraine and the Zaporizhzhia crisis revealed challenges and shortcomings not only in the provisions of the IHL but also in the nuclear security regime itself. One of the greatest challenges the regime faces is that it has not been designed

to counter threats posed by the state actors. The concept of nuclear security has constantly evolved to answer emerging threats. Starting from association with the physical security of nuclear materials, its most recent interpretation has been based on the prevention, detection, and response to theft, sabotage, unauthorized access, illegal transfer, or other misconduct involving nuclear materials, other radioactive substances, or their associated facilities. Predominantly associated with the actions of terrorist groups, the nuclear security procedures were aimed at combating threats from non-state actors. Thus, the instance of the state army posing a threat to nuclear facilities, although being hypothetically considered, did not receive its fair share of attention. The question of the further evolution of the concept remains open. Protecting nuclear facilities at wartimes also turned out to be uneasy for the international community. Ukrainian ZNPP remains occupied and in the middle of military operations. Many experts offered different approaches to resolve the crisis. While some were advocating for the development and implementation of a new, more profound regime on nuclear facilities' protection, others were hesitant to violate the established order. For the Ukrainian case, the example of India and Pakistan has been multiply cited, specifically the existing between the two nations Agreement on Prohibition of Attacks on Nuclear Installations and Facilities signed in 1988. However, there has been no explanation of how and whether it could work in Ukraine. Moreover, the shortcomings of this agreement have been rarely analysed. The necessity to examine the chances of practical implementation of this bilateral endeavour in Ukraine's post-war scenario explains the scientific novelty of the research. The analysis is based on a thorough study of India and Pakistan's rivalry, which explains the motivations for such a paradox of cooperation. Moreover, the research explains why bilateral cooperation is a better alternative to the failing multilateral. For domestic political science, the work is one of the first attempts to research the possibilities of Ukrainian Zaporizhzhia crisis resolution and to initiate the strengthening of international practices to prevent and deal with instances like the one happening in Ukraine. In this thesis: For the first time: - The conceptual development of nuclear security as a practical tool has been reviewed in the framework of the international liberal order and institutional development of the NPT regime; - The nuclear security concept was applied regarding one of the most acute challenges – Russia's attacks on Ukrainian nuclear installations – to Ukraine and international security in general; - The sufficiency of the international legal framework, including the International Atomic Energy Agency's Seven Indispensable Pillars and Five Concrete Principles on the protection of nuclear installations in wartime, has been critically examined; - The application of the international case study experience as a tool for increasing the efficiency of crisis mitigation and nuclear security management has been scrutinized;

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Національна безпека і оборона

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Kurando M. Enhancing European security: modern challenges posed by nuclear weapons / M. Kurando, T. Patussi // International and Political Studies. – 2021. – Iss. 34. – P. 89–106
- Курандо М. С. Фізична ядерна безпека Пакистану в контексті регіональної нестабільності / М. С. Курандо // Політикус [Politicus]. – 2024. – Вип. 1. – С. 149–159.
- Kurando M. Nuclear security in conflict zones: the dangerous case of Zaporizhzhia / M. Kurando // International Journal of Nuclear Security. – 2023. – Vol. 8, no. 2, article 10.
- Kurando M. Protecting nuclear facilities in Ukraine: lessons from South Asia / M. Kurando // Evropský politický a právní diskurz [European Political and Law Discourse]. – 2024. – Vol. 11, iss. 2. – P. 28–39.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0119U000500

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сіновець Поліна Андріївна

2. Polina Sinovets

Кваліфікація: к.політ.н., доцент, 23.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Перепелиця Григорій Миколайович

2. Hryhorii Perepelytsia

Кваліфікація: д.політ.н., професор, 23.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кюн Ульріх Томас

2. Ulrich Thomas Kühn

Кваліфікація: д.філософ, 052

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Гамбурзький університет

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження: Mittelweg 177, Hamburg, 20148, Німеччина

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Максименко Ірина Володимирівна

2. Iryna Maksymenko

Кваліфікація: к. політ. н., доцент, 23.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глебов Сергій Володимирович

2. Sergii Glebov

Кваліфікація: к. політ. н., доцент, 23.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1265-3792

Додаткова інформація:
https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=iOi_uhQAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Брусиловська Ольга Іллівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Брусиловська Ольга Іллівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Лукашук Світлана Борисівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна